

INSTITUT VALENCIÀ DE FINANCES

1. ADEQUACIÓ DE LA INFORMACIÓ FINANCERA ALS PRINCIPIS COMPTABLES APLICABLES

- 1.1 Aquesta Sindicatura ha examinat els comptes anuals de l'Institut Valencià de Finances (d'ara endavant IVF o l'Institut), que comprenen el balanç a 31 de desembre de 1997, el compte de pèrdues i beneficis i la memòria corresponents a l'exercici anual acabat en la dita data i s'adjunten íntegrament en l'annex d'aquest informe. Els dits comptes van ser formulats pel Consell d'Administració de l'Institut el 31 de març de 1998. Tret de l'excepció esmentada en l'apartat 1.2, el treball de fiscalització s'ha realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades, que requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals i l'avaluació de la seua presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.
- 1.2 El IVF, a fi d'ajustar el valor de la seua participació en els Fons de Capital Risc, Invercova I i Invercova II al valor del mercat, ha practicat les corresponents correccions valoratives atenent els comptes anuals auditats presentats per les dues entitats. No obstant això, en els informes d'auditoria dels dos Fons es recullen excepcions significatives sobre els seus comptes anuals, tal i com s'indica en l'apartat 4.2.3 a) d'aquest informe. Per tant, l'adequada valoració de la participació de l'Institut en els citats Fons es troba condicionada a les excepcions anteriors.
- 1.3 Les inversions de crèdit a curt i llarg termini, comptabilitzades en els epígrafs "Immobilitzacions financeres" i "Inversions financeres temporals", respectivament, pugen, a 31 de desembre de 1997, a 13.722 milions de pessetes, dels quals l'Institut ha dotat una provisió de 543 milions de pessetes per a la cobertura de possibles insolvències. Atenent els criteris de morositat i situació financera de les empreses prestatàries, es considera que la provisió per a insolvències per operacions de crèdit es troba infravalorada aproximadament en 108 milions de pessetes.
- 1.4 El dret d'ús de l'edifici on l'Institut té ubicades les seues oficines, propietat de la Generalitat Valenciana, ha de reintegrar-se en l'epígraf "Immobilitzat immaterial" amb l'abonament a "Ingressos per distribuir en diversos exercicis", pel seu valor venal, el qual ha sigut estimat per la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública, en 436 milions de pessetes, d'acord amb els principis i criteris comptables generalment acceptats. No obstant això, s'ha comprovat que en l'exercici de 1998, el IVF ha registrat comptablement aquest fet econòmic, tal com indiquem en l'apartat 4.2.2.
- 1.5 Tret dels efectes d'aquells ajusts que podrien haver-se considerat necessaris si no haguessen existit l'excepció per limitació a l'abast descrita en 1.2 i l'esmentada en 1.3, els comptes anuals del IVF de l'exercici de 1997, que s'adjunten a l'annex d'aquest informe, mostren, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del

patrimoni i de la situació financera a 31 de desembre de 1997, i dels resultats de les seues operacions i dels recursos obtinguts i aplicats durant l'exercici anual acabat en la dita data, i contenen la informació necessària i suficient per a la seua interpretació i comprensió adequada segons els principis i normes comptables generalment acceptats que guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

- 1.6 L'informe de gestió de l'exercici de 1997, que s'adjunta als comptes anuals, conté les explicacions que el Consell d'Administració considera oportunes sobre la situació de l'Institut, l'evolució de la seua activitat i sobre altres assumptes, i no forma part integrant dels comptes anuals. Aquesta Sindicatura ha verificat que la informació comptable que conté el citat informe de gestió concorda amb la dels comptes anuals de l'exercici de 1997.

2. COMPLIMENT DE LA LEGALITAT VIGENT EN LA GESTIÓ DELS FONTS PÚBLICS

2.1 Abast i metodologia

Aquesta Sindicatura ha examinat el compliment per part del IVF de la legalitat vigent en la gestió dels fons públics durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 1997. L'examen s'ha realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades, i s'han dut a cap les proves i aplicat els procediments d'auditoria considerats necessaris d'acord amb les circumstàncies. La verificació realitzada ha abastat el compliment dels aspectes rellevants, establerts en:

- Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, Text Refós aprovat per decret legislatiu de 26 de juny de 1991, del Consell de la Generalitat Valenciana.
- Llei de la Generalitat Valenciana 4/1996, de 30 de desembre, de Pressuposts per a l'exercici de 1997.
- Llei de la Generalitat Valenciana 14/1997, de 26 de desembre de 1997, de Mesures de Gestió Administrativa i Financera i d'Organització de la Generalitat.
- Pla General de Comptabilitat, aprovat pel reial decret 1.643/1990, de 20 de desembre.
- Resolució de 18 de juny de 1991 de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual s'aprova la informació que han de retre les empreses públiques.
- Decret 204/1990, de 26 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre reintegrament de transferències corrents i de capital.
- Llei 13/1995, de 18 de maig, de Contractes de les Administracions Públiques.
- Disposició addicional 8a. de la Llei 7/1990 de la Generalitat Valenciana, de Pressuposts per a 1991 per la qual es crea el IVF.
- Decret 83/1994, de 26 d'abril, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament del IVF.
- Resolució de 4 d'octubre de 1995, de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, per la qual es determina el tractament comptable de les subvencions corrents percebudes per les empreses públiques de la Generalitat Valenciana.

2.2 Conclusió general

Com a resultat de la revisió efectuada i amb l'abast descrit en l'apartat anterior, no s'han detectat incompliments rellevants de la normativa citada durant el període objecte d'examen. No obstant això, en l'apartat 4.4.3 "D'altres despeses d'explotació", s'indiquen unes observacions a fi de millorar la contractació de serveis professionals.

3. INFORMACIÓ GENERAL

3.1 Antecedents i objecte del IVF

El IVF es crea per la Llei 7/1990, de 28 de desembre, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a 1991, en la seua disposició addicional 8^a, com una entitat de dret públic subjecta a la Generalitat Valenciana i adscrita a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública.

L'Institut té com a finalitat actuar com a principal instrument de la política de crèdit públic de la Generalitat, així com contribuir a l'exercici de les competències de la Generalitat sobre el sistema financer. Per al compliment dels seus fins, l'Institut s'estructura en les àrees següents:

- Àrea d'entitats financeres
- Àrea de tresoreria i mercat de capital
- Àrea d'inversions de crèdit
- Àrea d'administració i recursos

3.2 Activitat desenvolupada en 1997

Tot seguit es resum la informació més rellevant relativa a l'activitat desenvolupada pel IVF en l'exercici de 1997, inclosa en el document intern "Memòria d'activitats 1997".

a) Àrea d'entitats financeres

Aquesta àrea té assignades funcions relatives al control, inspecció i disciplina de les entitats financeres que es troben sota la tutela administrativa de la Generalitat Valenciana, atribuïdes al IVF mitjançant el decret 132/1992, de 20 de juliol, del Govern Valencià. A 31 de desembre de 1997, les entitats inscrites en els registres especials que es troben en el IVF, pugen a 158 distribuïdes en 4 caixes d'estalvis, 37 cooperatives de crèdit i 117 seccions de crèdit de cooperatives agràries.

Les activitats en què es concreta la funció supervisora d'aquesta àrea poden agrupar-se en quatre grans blocs:

- Anàlisi patrimonial, econòmica i financera de la situació i evolució de les entitats.
- Inspecció d'entitats financeres. Durant 1997 s'han realitzat diverses visites ordinàries d'inspecció a seccions de crèdit de cooperatives, a més d'altres treballs relacionats amb el Pla de Racionalització de Cooperatives amb Secció de Crèdit.

- Expedients i d'altres tasques administratives. Durant 1997 s'han tramitat 324 expedients d'autorització administrativa.
- Elaboració d'esborranys de normes jurídiques relatives a la regularització de les caixes d'estalvis, cooperatives de crèdit i cooperatives amb secció de crèdit. Les disposicions aprovades durant 1997 han sigut les següents:
 - * Llei 4/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, de modificació de la Llei de la Generalitat Valenciana 1/1990, de 22 de febrer, sobre caixes d'estalvi.
 - * Decret legislatiu 1/1997, de 23 de juliol, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de caixes d'estalvi.
 - * Modificació de la LLei 8/1985, de 31 de maig, de Regulació de l'actuació financera de les cooperatives amb secció de crèdit.
 - * Decret 212/1997, de 23 de juliol, del Govern Valencià, de desenvolupament de la llei sobre caixes d'estalvis.
 - * Decret 2/1997, de 7 de gener, del Govern Valencià, relatiu a les cooperatives de crèdit de la Comunitat Valenciana.
 - * Ordre de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública, de 23 de juny de 1997, d'aprovació de les bases reguladores del Pla de Racionalització de Cooperatives amb Secció de Crèdit per a 1997.
 - * Ordre de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública, de 31 de juliol de 1997, d'aprovació de les bases reguladores de les ajudes als dipositants de la Caixa de Crèdit d'Alcoi.
 - * Instrucció del IVF, de 30 de setembre de 1997, sobre la tramesa de documentació relativa a determinats acords financers subscrits per les cooperatives amb secció de crèdits.

Pel que fa a les actuacions realitzades en relació amb el sector de cooperatives agràries amb secció de crèdit, sobre les quals la Generalitat Valenciana té una competència exclusiva, cal destacar que, durant 1997, s'ha instrumentat un nou Pla de Racionalització de les Cooperatives amb Secció de Crèdit, que ha donat continuïtat als prevists per a 1995 i 1996.

De la seua part, la gestió efectuada pel IVF sobre el Consorci Valencià de Cooperatives amb Secció de Crèdit, es comenta en l'apartat 3.3 d'aquest informe.

b) Àrea de tresoreria i mercat de capitals

Durant 1997 s'han realitzat o es troben en procés de realització una sèrie de projectes, els més significatius dels quals són els següents:

- * Estudi de la reestructuració del "paper comercial" (deute en divises) de la Generalitat Valenciana.
- * Programa de finançament del Pla universitats.
- * Col·laboració amb el projecte "Tresor" del PEMAV.
- * Reestructuració de préstecs de la Generalitat Valenciana i de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana.
- * Cessió de la cartera de drets sobre habitatges de la Generalitat Valenciana.

El IVF, en virtut de les competències atribuïdes pel decret 132/1992, de 20 de juliol, i el decret 94/1996, de 21 de maig, del Govern Valencià per a la gestió del deute de la Generalitat Valenciana i la coordinació de l'endeutament de les seues entitats autònomes i empreses, ha efectuat en l'exercici un volum considerable d'operacions financeres, entre els quals destaquen les següents:

- * Emissió i contractació de deute en nom de la Generalitat Valenciana fins a un import de 56.186 milions de pessetes.
- * Operacions d'endeutament d'empreses i ens públics per 59.846 milions de pessetes, sense incloure el finançament del Pla d'inversions 1995-2001 de les universitats públiques.

c) Àrea d'inversions de crèdit

Durant 1997 l'Institut ha contribuït al finançament de projectes d'inversió en actius fixos mitjançant l'actuació creditícia directa i amb col·laboració amb altres entitats financeres per a compartir el finançament de projectes. Aquesta activitat creditícia s'ha plasmat en la contractació de 30 operacions per un import de 7.432 milions de pessetes, la qual cosa ha comportat el finançament d'inversions per 22.469 milions de pessetes i la creació de 894 llocs de treball.

d) Àrea d'administració i recursos

A aquesta àrea li corresponen, entre altres, funcions relatives a l'elaboració dels estats financers, control de pressupost, gestió de personal, contractació administrativa, aprovisionaments i manteniment d'instal·lacions. Durant l'exercici de 1997 destaca la posada en funcionament d'un sistema informàtic de comptabilitat pressupostària i la gestió interna de les nòmines.

3.3 Consorci Valencià de Cooperatives amb Secció de Crèdit

La Llei 8/1985, de 31 de maig, de Regulació de l'actuació financera de les cooperatives amb secció de crèdit a la Comunitat Valenciana, va crear el Consorci Valencià de Cooperatives amb Secció de Crèdit (d'ara endavant el Consorci), com a organisme autònom de caràcter financer adscrit a la Conselleria d'Economia i Hisenda, i a fi

d'assegurar i millorar la solvència de les cooperatives que s'hi integren i procurar la defensa dels dipòsits de les seues seccions de crèdit.

Per tal d'aconseguir el seu objecte, se li assignen les funcions següents:

- a) Gestionar un fons de garantia de cooperatives amb secció de crèdit.
- b) Gestionar un fons de liquidesa de les cooperatives amb secció de crèdit.

El decret 246/1993, de 21 de desembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic del Consorci, preveu la constitució d'un Consell Rector i encomana la gestió del Consorci a l'Institut Valencià de Finances. Així mateix estableix que les cooperatives amb secció de crèdit poden adherir-se voluntàriament al Consorci.

El Consorci va entrar en funcionament en l'exercici de 1994 amb la constitució del Consell Rector. Prèviament a l'adhesió de les cooperatives, el IVF va establir un pla d'inspeccions per a les entitats interessades en l'adhesió i, com a conseqüència de les inspeccions efectuades, es va aprovar, mitjançant l'ordre de la Conselleria d'Economia i Hisenda, de 14 de març de 1995, el Pla de Racionalització del Sector, que ha tingut continuïtat en les exercicis de 1996 i 1997.

A 31 de desembre de 1997, d'un total de 117 cooperatives amb secció de crèdit, únicament dues s'havien adherit al Consorci, de les quals a la data de realització del treball de camp, una s'ha integrat en la Caixa Rural de València i l'altra s'ha integrat en la cooperativa de segon grau corresponent. En els dos casos, no s'han atés els desemborsaments corresponents al Fons Social dels exercicis de 1996 i 1997.

Per tot això, i tenint en compte la situació d'incertesa per on travessa el sector de les cooperatives amb secció de crèdit, la Llei 14/1997, de 26 de desembre, suprimeix el Consorci, si bé manté en vigència el Fons de Garantia de les Cooperatives amb Secció de Crèdit i estableix que tots els recursos econòmics assignats al Consorci queden afectats al citat Fons, per la qual cosa no existeixen béns o drets resultants de la liquidació, susceptibles d'incorporar al patrimoni de la Generalitat Valenciana.

Per tant, per al traspàs dels recursos econòmics del Consorci (constituïts fonamentalment per les aportacions efectuades per la Generalitat Valenciana, els desemborsaments de les cooperatives associades i els rendiments financers del patrimoni) al Fons de Garantia, el IVF haurà d'elaborar els comptes de liquidació del Consorci i els comptes d'obertura del Fons de Garantia per a sotmetre'ls a l'aprovació del Consell Rector.

4. COMENTARIS SOBRE ELS ASPECTES MÉS IMPORTANTS DELS COMPTES ANUALS

4.1 Anàlisi global del balanç

El balanç de situació del IVF a 31 de desembre de 1997 i la seua comparació amb el de 1996 s'exposen, en milions de pessetes, en el quadre següent:

ACTIU	31-12-97	31-12-96	Variació
Immobilitzat	12.628	12.008	5,2%
<i>Despeses d'establiment</i>	0	0	-
<i>Immobilitzacions immaterials</i>	18	32	(43,8%)
<i>Immobilitzacions materials</i>	60	78	(23,1%)
<i>Immobilitzacions financeres</i>	12.550	11.898	5,5%
Actiu circulat	3.723	2.661	39,9%
<i>Deutors</i>	769	410	87,1%
<i>Inversions financeres temporals</i>	2.937	2.231	31,6%
<i>Tresoreria</i>	16	19	(15,8%)
<i>Ajusts per periodificació</i>	1	1	0,0%
Total actiu	16.351	14.669	11,5%
PASSIU	31-12-97	31-12-96	Variació
Fons propis	7.170	6.959	3,0%
<i>Fons social</i>	7.869	7.869	0,0%
<i>Reserva voluntària</i>	25	25	0,0%
<i>Resultats negatius exercicis anteriors</i>	(935)	(53)	1.664,2%
<i>Aport. socis comp. perd.</i>	117	117	0,0%
<i>Pèrdues i beneficis</i>	94	(999)	109,4%
Ingressos per distribuir en diversos exercicis	69	96	(28,1%)
Creditors a llarg termini	263	525	(49,9%)
Creditors a curt termini	8.849	7.089	24,8%
Total passiu	16.351	14.669	11,5%

Quadre 1

En l'actiu del balanç de situació destaquen els epígrafs "Immobilitzacions financeres" i "Inversions financeres temporals" que representen el 95% de l'actiu i contenen els préstecs registrats per l'Institut a llarg i curt termini, respectivament, per un import net total de 13.179 milions de pessetes.

En el passiu del balanç destaca la variació en el resultat de l'exercici, així com l'increment en "Creditors a curt termini" derivat, fonamentalment, del major endeutament financer de l'Institut.

4.2 Epígrafs més significatius del balanç

4.2.1 Immobilitzacions immaterials

En aquest epígraf s'inclouen les aplicacions informàtiques adquirides pel IVF, tant per al seu ús com per aquelles del Sistema d'Anotacions en Compte (en endavant SAC) cedides a la Borsa de València.

En relació amb el SAC, el IVF va formalitzar l'1 de desembre de 1993 un contracte de cessió gratuïta amb la Societat Rectora de la Borsa de Valors de València, pel qual l'Institut li cedeix l'ús del SAC per temps indefinit, tot i conservant la propietat i la seua titularitat i sent les despeses d'ús i conservació a compte de la Societat Rectora.

La dotació a l'amortització corresponent a l'immobilitzat del SAC, que en l'exercici de 1997 va pujar a 4 milions de pessetes, s'ha considerat com a despesa extraordinària.

4.2.2 Immobilitzacions materials

Aquest epígraf del balanç inclou l'immobilitzat d'ús propi i l'equipament cedit a la Societat Rectora de la Borsa de Valors de València. Els moviments de l'exercici es detallen tot seguit, en milions de pessetes:

	Cost			Amortització			Valor net comptable	
	31-12-96	Altes	31-12-97	31-12-96	Dotació	31-12-97	31-12-96	31-12-97
IVF	136	5	141	60	21	81	76	60
SAC	45	0	45	43	2	45	2	0
Total	181	5	186	103	23	126	78	60

Quadre 2

La dotació corresponent a l'equipament cedit a la Borsa de València, que en l'exercici de 1997 puja a 2 milions de pessetes, ha sigut considerada com una despesa extraordinària, quan el citat immobilitzat, a 31 de desembre, estava totalment amortitzat.

Aquesta Sindicatura ha verificat amb documentació de suport una mostra de les altes de l'exercici que en representa el 75%, i no hem detectat aspectes significatius per esmentar.

L'edifici on té ubicades les seues oficines l'Institut és propietat de la Generalitat Valenciana i la seua utilització ha sigut afectada, en part, al IVF, segons l'ordre de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública de 28 de gener de 1998.

Atenent els principis i criteris comptables generalment acceptats, el dret d'ús per part de l'Institut de l'immobilitzat afectat a la seua activitat hauria d'haver-se registrat com a immobilitzat immaterial amb abonament a l'epígraf d'ingressos per distribuir en diversos exercicis pel seu valor venal. Aquesta comptabilització s'ha produït en l'exercici de 1998, prèviament a l'obtenció del valor venal estimat per la citada Conselleria, que ha pujat a 436 milions de pessetes.

4.2.3 Immobilitzacions financeres

La composició d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 1997 i 1996, és la següent en milions de pessetes:

Compte	31-12-97	31-12-96
Participacions en empreses associades	539	539
Participacions en empreses del grup	1.865	3.050
D'altres crèdits	10.692	9.075
Provisions	(546)	(766)
Total	12.550	11.898

Quadre 3

a) Participacions en empreses

El moviment experimentat en els comptes de participacions en empreses durant l'exercici, es recull tot seguit en milions de pessetes:

	Emp. associades	Empreses grup			
	SGR	Invercova I	Invercova II	V.F.E.	TOTAL
Valor cost inicial	539	550	500	2.000	3.050
Altes/baixes	---	(56)	(49)	(1.080)	(1.185)
Valor de cost	539	494	451	920	1.865
Provisió inicial	---	120	31	---	151
Dotacions/aplicacions	---	(42)	33	---	(9)
Total provisió	---	78	64	---	142
Valor net comptable	539	416	387	920	1.723
% participació IVF	33,08%	68,75%	73,53%	53,76%	

Quadre 4

SGR

L'aportació de l'Institut com a soci protector està representada per 53.896 participacions socials de 10.000 PTA de valor nominal cadascuna, adquirides a la Generalitat Valenciana segons sengles acords del Govern Valencià de 29 de juny de 1994 i 30 de març de 1995.

A 31 de desembre de 1997, el capital social de la SGR pujava a 1.629 milions de pessetes i la participació del IVF és del 33,08%.

Amb data 24 de març de 1998 l'empresa "Ibergrup auditores, S.A." va emetre un informe d'auditoria sobre els comptes anuals de la SGR de l'exercici de 1997, en el qual expressa una opinió favorable. Basant-nos en el dit informe podem afirmar que l'import registrat per l'Institut en relació amb la seua participació en la SGR és adequat.

Invercova I

Amb data 10 de novembre de 1994 es constitueix degudament el Fons de Capital de Risc denominat Invercova I, amb un capital social de 800 milions de pessetes, i la participació del IVF en aquest Fons és de 550 milions de pessetes, cosa que representa el 68,75% del total.

Durant 1997 s'ha produït un reemborsament de participacions que le ha suposat a l'Institut una reducció de la seua inversió en 56 milions de pessetes i una aplicació de la provisió per 12 milions de pessetes.

La participació de l'Institut a 31 de desembre de 1997, per un import de 494 milions de pessetes, representa el 68,75% del patrimoni del Fons.

L'Institut havia dotat en exercicis anteriors, basant-se en les pèrdues registrades per Invercova I, una provisió per a insolvències de 120 milions de pessetes. Aquesta provisió s'ha reduït en 42 milions de pessetes com a conseqüència de la correcció valorativa practicada per l'Institut atenent els resultats positius obtinguts pel Fons en l'exercici i l'aplicació de la provisió citada abans.

No obstant això, la raonabilitat del valor net comptable de la participació en Invercova I, està condicionada a les excepcions posades de manifest en l'informe d'auditoria de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, emés el 10 de juny de 1998. Aquestes excepcions són les següents:

- No haver disposat dels comptes anuals auditats de dues societats participades, el cost net de les quals en llibres és de 48 milions de pessetes pel valor de la participació i 61 milions de pessetes pel préstec concedit a una d'aquestes societats.
- Les inversions i el resultat de l'exercici estan sobrevalorats aproximadament en 7 milions de pessetes.

- Incertesa sobre la futura viabilitat d'una societat participada, el cost net de la qual en els llibres és de 73 milions de pessetes.

A 31 de desembre de 1997, l'import no desemborsat, 138 milions de pessetes, resta registrat en el compte "Desemborsaments pendents sobre accions", inclòs en l'epígraf "Creditors a llarg termini" del balanç.

Invercova II

Amb data 19 de desembre de 1995 es constitueix degudament el Fons de Capital Risc denominat Invercova II, amb un capital social de 500 milions de pessetes, on la participació del IVF és del 100%.

Durant l'exercici s'ha produït una ampliació del patrimoni del Fons i un reemborsament de participacions, cosa que ha comportat al IVF una reducció de la seua inversió en 49 milions de pessetes i una aplicació de la provisió de 3 milions de pessetes.

A 31 de desembre de 1997, la participació de l'Institut -451 milions de pessetes- representa el 73,53% del patrimoni del Fons.

Basant-se en les pèrdues registrades per Invercova II, l'Institut havia dotat en exercicis anteriors una provisió per a insolvències de 31 milions de pessetes. Aquesta provisió s'ha reduït en 3 milions de pessetes per l'aplicació de la provisió citada abans, i s'ha incrementat en 36 milions de pessetes a causa de la correcció valorativa practicada per l'Institut, atenent les pèrdues obtingudes pel Fons en 1997.

No obstant això, la raonabilitat del valor net comptable de la participació en Invercova II està condicionada a les excepcions posades de manifest en l'informe d'auditoria de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, emés el 10 de juny de 1998. Aquestes excepcions són les següents:

- No haver disposat dels comptes anuals auditats de dues societats participades, el cost net de les quals en llibres és de 41 milions de pessetes pel valor de la participació i 52 milions de pessetes pel préstec concedit a una d'aquestes societats.
- Les inversions i el resultat de l'exercici estan sobrevalorats aproximadament en 6 milions de pessetes.
- Incertesa sobre la futura viabilitat d'una societat participada, el cost net de la qual en els llibres és de 62 milions de pessetes.

A 31 de desembre de 1997, l'import no desemborsat, 125 milions de pessetes, resta registrat en el compte "Desemborsaments pendents sobre accions", inclòs en l'epígraf "Creditors a llarg termini" del balanç.

València, Foment Empresarial

Per acord del Govern Valencià de 20 de desembre de 1994, s'aprova la transmissió de la propietat de les accions que posseïa la Generalitat Valenciana en la societat València, Foment Empresarial, Societat de Capital de Risc, S.A. (d'ara endavant VFE) a l'Institut, per valor de 2.000 milions de pessetes. Aquesta transmissió es va fer efectiva durant el primer semestre de 1995.

Durant 1997, el capital social de VFE, que pujava a 3.720 milions de pessetes, s'ha reduït en 2.009 milions de pessetes amb la finalitat de tornar dita suma als accionistes. Per tant, la participació de l'Institut (53,76%) s'ha vist reduïda en 1.080 milions de pessetes i, a 31 de desembre de 1997, és de 920 milions de pessetes.

El valor net comptable de la participació de l'Institut en la societat es considera raonable segons l'informe d'auditoria de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, emés el 19 de maig de 1998 que, al mateix temps es basa en els informes d'auditoria de les societats participades per VFE.

b) D'altres crèdits

El moviment experimentat durant l'exercici pels préstecs desemborsats per part de l'Institut, tant els classificats a llarg com a curt termini, comptabilitzats aquests darrers en l'epígraf "Inversions financeres temporals" (apartat 4.2.5), es recull en el quadre següent, en milions de pessetes:

	Llarg termini	Curt termini	Total
Valor inicial de cost	9.075	2.327	11.402
Concessions	5.108	0	5.108
Amortitzacions	(581)	(1.991)	(2.572)
Baixes	(216)	0	(216)
Reclassificacions	(2.694)	2.694	0
Valor de cost final	10.692	3.030	13.722
Provisió inicial	614	149	763
Dotacions	58	0	58
Baixes	(216)	0	(216)
Amortitzacions	(52)	(10)	(62)
Total provisió	404	139	543
Valor net comptable	10.288	2.891	13.179

Quadre 5

A més a més, quant als préstecs concedits, cal destacar la informació global següent, amb dades acumulades a 31 de desembre de 1997, en milions de pessetes:

Import concedit	28.796
Import formalitzat	20.542
Import desemborsat	19.620
Import amortitzat	5.898

Quadre 6

La Comissió Executiva del IVF és l'òrgan facultat per a determinar les característiques i condicions generals dels crèdits i avals que l'Institut ha de concedir. Quant a açò, cal dir que el reglament per a la concessió de crèdits i avals hauria de tenir en compte, en allò que pertoque, el règim jurídic d'aplicació per als contractes privats de les Administracions Públiques.

Així mateix, la Comissió Executiva és l'òrgan competent per a l'aprovació d'operacions de crèdit que no s'hi hagen delegat expressament en el director general, el qual haurà de donar-ne compte.

Aquesta Sindicatura ha seleccionat per a analitzar-la una mostra d'expedients de préstecs que representa el 33,4% de les inversions de crèdit, i no s'hi han detectat incidències significatives ni desviacions destacables en els procediments aplicats respecte als establerts per l'Institut en el seu reglament intern.

La provisió per a insolvències a 31 de desembre de 1997, integra una dotació genèrica corresponent a l'aplicació d'un 1% sobre els imports desemborsats nets i una dotació específica, segons el detall següent, en milions de pessetes

	Llarg termini	Curt termini	Total
Provisió genèrica	137	0	137
Provisió específica	267	139	406
Saldo 31/12/97	404	139	543

Quadre 7

La dotació genèrica a llarg termini inclou l'1% dels préstecs a curt termini, que hauria d'haver-se comptabilitzat com a dotació d'aquestes inversions.

En la revisió dels expedients corresponents a les empreses prestatàries el deute de les quals ha sigut provisionat de forma específica, s'ha posat de manifest la necessitat d'incrementar la provisió comptabilitzada en 108 milions de pessetes, atenent la situació

financera de les empreses analitzades, així com a la seua morositat a la data de redacció d'aquest informe.

4.2.4 Deutors

La composició d'aquest epígraf a 31 de desembre de 1997 i la seua comparació amb l'exercici anterior, és la següent en milions de pessetes:

	31-12-97	31-12-96
Generalitat Valenciana deutora	899	526
Reavals SGR	383	314
Recobraments avals SGR	(65)	(44)
D'altres comptes	11	11
Provisió per insolvències	(459)	(397)
Total	769	410

Quadre 8

El saldo del compte "Generalitat Valenciana, deutora", presenta el desglossament següent:

	Milions de pessetes
Programa incentius inversió productiva	793
Subvenció explotació 1997	52
Subvenció SGR*	19
Subvenció FEB*	30
Subvenció capital 1997	5
Total	899

* SGR: Societat de Garantia Recíproca
 FEB: Fundació Estudis Bursàtils i Finances

Quadre 9

Per acord del Govern Valencià de 29 de març de 1994 s'encomana al IVF la gestió dels suports financers a la inversió productiva per a la qual cosa la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública, per mitjà de l'Institut, subvenciona els tipus d'interés de les operacions de crèdit concertades pels beneficiaris. A 31 de desembre de 1997, el concepte "Programa incentius inversió productiva", (apartats 4.4.3 i 4.4.5) recull l'import pendent de percebre de la Generalitat Valenciana que, alhora, es troba pendent de pagament als beneficiaris i recollit en el compte "Creditors diversos" (apartat 4.2.9).

Així mateix, la Generalitat financia els pagaments realitzats pel IVF a la SGR en virtut del contracte de refiançament subscrit el 29 d'octubre de 1993 entre les dues entitats, pel qual la SGR es compromet a cedir i el IVF a acceptar la cessió del risc del 30% (25% a partir del primer de juliol de 1994) de totes les operacions de garantia atorgades per la SGR en favor dels seus partíceps. Al tancament de l'exercici, el concepte "Subvencions SGR", recull l'import net dels reavals pagats en el període de juny a octubre de 1997, nets de recobraments, pendent de rebre de la Generalitat Valenciana.

L'Institut comptabilitza els pagaments efectuats en l'exercici o pendents d'efectuar al tancament de l'exercici, en el compte "Reavals SGR", mentre que els imports recuperats es registren en "Recobraments SGR". Els pagaments nets de reemborsaments els financia la Generalitat Valenciana per mitjà de subvencions anuals que es comptabilitzen en "D'altres ingressos d'explotació".

De la seua part, el IVF té constituït un fons per a cobrir les possibles insolvències que es deriven de les operacions reavalades, les dotacions anuals de les quals es calculen basant-se en la informació subministrada per la SGR, relativa als reavalats en demora i al risc viu total reavalat pel IVF. Segons la memòria auditada de la SGR, el risc total que manté la societat amb els seus avalats a 31 de desembre de 1997, puja a 54.104 milions de pessetes, dels quals 11.451 milions de pessetes correspondrien al risc reavalat pel IVF.

Aquest fons, que a 31 de desembre de 1997 era de 459 milions de pessetes, hauria de presentar-se en el balanç de situació de manera que el compte "Provisió per a insolvències" registre exclusivament l'import que compensa els pagaments nets per reavals comptabilitzats en "Deutors", mentre que la part del fons destinada a cobrir pagaments futurs per reavals, hauria de registrar-se en el passiu com a provisions per responsabilitats.

4.2.5 Inversions financeres temporals

La composició d'aquest epígraf a 31 de desembre de 1997 comparant-la en l'exercici anterior, és la següent en milions de pessetes:

Compte	31-12-97	31-12-96
Crèdits a curt termini	3.030	2.327
Provisió crèdits a curt termini	(139)	(149)
Interessos a curt termini de crèdits	46	53
Total	2.937	2.231

Quadre 10

Els saldos dels comptes "Crèdits a curt termini" i "Provisió de crèdits a curt termini", s'analitzen en l'apartat 4.2.3 d'aquest informe.

El saldo del compte "Interessos a curt termini de crèdits", recull els interessos meritats i no vençuts des de l'última liquidació efectuada el 15 de desembre de 1997 pels préstecs concedits pel IVF.

4.2.6 Fons propis

El detall i moviment experimentat en aquest epígraf durant l'exercici ha sigut el següent, en milions de pessetes:

	31-12-96	Disminucions	Augments	31-12-97
Fons social	7.869	0	0	7.869
Reserves	25	0	0	25
Resultat neg. exerc. anter.	(1.052)	117	-	(935)
Aport. socis comp. de pèrdues	117	(117)	117	117
Pèrdues i beneficis	0	-	94	94
Total	6.959	0	211	7.170

Quadre 11

Les subvencions d'explotació concedides per la Generalitat Valenciana rebudes pel IVF en 1997, pugen a 117 milions de pessetes i s'han comptabilitzat en el compte "Aportació de socis per a la compensació de pèrdues".

4.2.7 Ingressos per distribuir en diversos exercicis

El moviment d'aquest epígraf durant l'exercici es detalla en el quadre següent:

	Milions de pessetes
Saldo 31-12-96	96
Augments:	10
Consignació Llei Pressuposts 97	10
Disminucions:	37
Traspàs a resultats	32
Minvament subvenció 96	1
Traspàs a G.V. creditora	4
Saldo 31-12-97	69

Quadre 12

Les subvencions de capital consignades en els pressuposts de la Generalitat Valenciana han pujat a 10 milions de pessetes, dels quals l'Institut ha aplicat a l'adquisició d'elements d'immobilitzat 5 milions de pessetes. A 31 de desembre de 1997, les

subvencions pendents de reintegrament a la Generalitat han pujat a 4 milions de pessetes (apartat 4.2.9).

Aquesta Sindicatura ha verificat l'import traspassat a resultats, comprovant la seua raonabilitat.

4.2.8 Creditors a llarg termini

El saldo a 31 de desembre de 1997, 263 milions de pessetes, correspon als desemborsaments pendents no exigits sobre accions d'Invercova I, per 138 milions de pessetes, i a Invercova II per 125 milions de pessetes, tal com s'indica en l'apartat 4.2.3 d'aquest informe.

4.2.9 Creditors a curt termini

El detall d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 1997, és el següent en milions de pessetes

Compte	31-12-97
Préstecs rebuts a curt termini	7.900
Generalitat Valenciana creditora	53
Creditors diversos	864
Administracions Públiques	19
Interessos meritats i no vençuts	11
D'altres	2
Total	8.849

Quadre 13

El saldo del compte "Préstecs rebuts a curt termini", s'ha vist incrementat respecte a 1996 en un 22,25%, i el seu desglossament per entitats financeres prestamistes, és el següent:

Entitat	Tipus d'interés	Venciment	Milions de pessetes
Bancaixa	4,83%	20.03.98	700
Caixa Rural	4,81%	23.03.98	1.000
C.A.M.	4,84%	20.03.98	2.100
C.A.M.	4,82%	20.03.99	4.000
C.A.M. (Francs francesos)	3,80%	15.06.98	100
Total			7.900

Quadre 14

El moviment d'aquest compte durant l'exercici reflecteix concessions i cancel·lacions de préstecs per import de 25.470 milions de pessetes, per la qual cosa s'ha vist incrementat respecte de l'exercici anterior en un 29,66%.

El detall del saldo registrat en el compte "Generalitat Valenciana, creditora", es reflecteix tot seguit:

Concepte	Milions de pessetes
Subvenció servei deute	47
Subvenció de capital 1997	4
Subvenció pla suport devolucions 1994	2
Total	53

Quadre 15

El concepte "Subvenció servei deute", recull l'import no aplicat de la subvenció rebuda de la Generalitat Valenciana per les despeses derivades de la gestió del seu endeutament (apartat 4.4.5)

D'altra banda, el saldo del compte "Creditors diversos", que puja a 864 milions de pessetes, recull, entre altres conceptes, l'import pendent de pagament a 31 de desembre de 1997 als distints beneficiaris del programa d'incentius a la inversió productiva per un import de 793 milions de pessetes (apartat 4.2.4).

4.3 Anàlisi global del compte de pèrdues i beneficis

El compte de pèrdues i beneficis de l'exercici de 1997, juntament amb les xifres corresponents a l'exercici de 1996, es mostra tot seguit en milions de pessetes:

DESPESES	1997	1996	INGRESSOS	1997	1996
Cost d'endeutament	416	449	Import net de la xifra de negocis	851	921
Despeses de personal	285	296	D'altres ingressos d'explotació	1.202	923
Dotacions per a amortiz. de l'immob.	31	30			
Variació provisions de tràfic	62	195			
D'altres despeses d'explotació	1.203	881			
Beneficis d'explotació	56	0	Pèrdues d'explotació	0	7
Pèrdues d'inversions financeres	0	259	Ingressos financers	6	3
Variació de les provisions d'inversions financeres	(4)	633			
Resultats financers positius	10	0	Resultats financers negatius	0	889
Beneficis de les activitats ordinàries	66	0	Pèrdues de les activitats ordinàries	0	896
Variació de les provis. d'immobilitzat	(1)	127	Subvencions de capital transf. al resultat	33	40
Pèrdues procedents immobilitzat	0	0	Ingressos extraordinaris	0	0
Despeses extraordinàries	6	16	Ingressos i beneficis d'altres exercicis	0	0
Despeses i pèrdues d'altres exercicis	0	0			
Resultats extraordinaris positius	28	0	Resultats extraordinaris negatius	0	103
Beneficis abans d'imposts	94	0	Pèrdues abans d'imposts	0	999
Resultat de l'exercici (benefici)	94	0	Resultat de l'exercici (pèrdua)	0	999

Quadre 16

A diferència de 1996 en què els resultats financers negatius incidiren significativament en les pèrdues de l'exercici, el resultat de l'exercici de 1997 estableix 94 milions de pessetes de benefici.

Les variacions més significatives respecte de 1996, a més a més de les corresponents pèrdues i despeses per operacions financeres, es reflecteixen en el descens en la variació de les provisions de tràfic, per insolvències de reavals (apartat 4.2.4) i en l'increment en d'altres despeses d'explotació i d'altres ingressos d'explotació, per la major dotació per al "Programa incentius inversió productiva" (apartats 4.4.3 i 4.4.5).

4.4 Epígrafs més significatius del compte de pèrdues i beneficis

4.4.1 Cost d'endeutament

Els interessos meritats en l'exercici de 1997 pels préstecs rebuts per l'Institut (apartat 4.2.9), han pujat a 416 milions de pessetes, per la qual cosa el cost d'endeutament ha experimentat un decrement respecte a l'exercici anterior del 7,4%.

4.4.2 Despeses de personal

El detall comparat de les despeses de personal dels exercicis de 1997 i 1996, es mostra tot seguit en milions de pessetes:

Concepte	1997	1996
Sous i salaris	223	229
Seguretat Social a càrrec d'empresa	61	63
D'altres despeses de personal	1	4
Total	285	296

Quadre 17

Les despeses de personal han experimentat un descens del 3,7% respecte a 1996, com a conseqüència de la reducció de plantilla que passa de 52 a 50 treballadors. La massa salarial, en termes homogenis, no ha experimentat cap increment respecte a l'exercici anterior.

Així mateix, l'Institut ha complert amb els requisits establerts en l'article 29.6 de la Llei de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a 1997, referents al pagament de la productivitat. Per acord del dia 2 de març de 1998, el Govern Valencià queda assabentat de les quanties individualment assignades en concepte de productivitat en l'exercici de 1997.

D'altra banda, tal i com s'ha assenyalat en els informes d'aquesta Sindicatura dels exercicis de 1995 i 1996, no ens consta que s'hi haja rebut l'informe favorable per part de la Direcció General de la Funció pública per a l'aprovació de la modificació de les condicions retributives del personal al servei de l'Institut.

S'ha seleccionat una mostra de nòmines i s'ha verificat que s'ajusten a la legalidad aplicable, així com que les retribucions que s'hi recullen s'adequen a les previstes per a cada lloc de treball en el catàleg aprovat pel Consell d'Administració de l'Institut.

D'altra banda les obligacions de l'Institut amb l'Administració Tributària i la Seguretat Social, derivades de les despeses de personal han sigut adequadament liquidades complint els terminis establerts per la legislació aplicable.

4.4.3 D'altres despeses d'explotació

La composició d'aquesta partida de despeses comparada amb l'exercici anterior, en milions de pessetes, és la següent:

Concepte	1997	1996
Despeses programa d'incentius inversió productiva	1.012	631
Serveis professionals	82	72
D'altres serveis	20	22
D'altres despeses de gestió (SWAPS)	0	4
Publicitat i relacions públiques	23	29
Aportació Fons Prov. Tècniques SGR	0	100
Subministraments	13	13
Aportació Fundació Estudis Bursàtils	30	0
D'altres	23	10
Total	1.203	881

Quadre 18

Les despeses relatives al "Programa incentius inversió productiva" finançades per la Generalitat Valenciana (apartats 4.2.4 i 4.4.5), corresponen a les subvencions de tipus d'interés (dos punts durant el primer any de vigència i un punt en el segon any, o bé quatre punts i dos punts quan les operacions presenten aval de la SGR), a les operacions de crèdit per a inversió productiva que concerten les empreses amb entitats financeres o amb el mateix Institut. La despesa comptabilitzada en aquest concepte per 1.012 milions de pessetes, es desglossa en: 792 milions de pessetes corresponents al Pla d'ajuda 1997; 186 milions de pessetes al Pla de 1996; 29 milions de pessetes al Pla de 1995 i els 5 milions de pessetes restants a les ajudes concedides sota el Pla de 1994.

El concepte "Serveis professionals", inclou, entre altres despeses, 39 milions de pessetes corresponents fonamentalment a factures en concepte de catalogació del deute, i 12 milions de pessetes als serveis d'assessorament del Banc d'Espanya.

El concepte "Aportació Fundació Estudis Bursàtils", per un import de 30 milions de pessetes, recull les despeses pels serveis prestats per la citada Fundació segons el pressupost presentats i la factura consegüent. La contractació d'aquests serveis hauria de tenir en compte el que assenyala la Llei 13/1995 per als contractes de consultoria i assistència.

Mitjançant l'acord de 4 de novembre de 1997 del Govern Valencià es va encomanar a l'Institut la gestió de les ajudes als dipositaris d'una cooperativa de crèdit en situació de fallida. Durant 1997 el IVF va gestionar ajudes per 185 milions de pessetes que van ser entregades als dipositaris, prèviament al lliurament de fons per part de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública. Respecte a això cal dir que les ajudes lliurades i els fons rebuts per al seu finançament haurien d'haver sigut registrats com a despeses i ingressos, respectivament, per uniformitat amb el criteri seguit per l'Entitat per al registre d'aquest tipus d'operacions.

4.4.4 Import net de la xifra de negocis

La composició i l'evolució interanual d'aquest epígraf, en milions de pessetes, és la següent:

	1997	1996
Interessos por préstecs concedits	815	900
Comissió préstecs concedits	25	15
Ingressos gestió avals	1	1
Interessos de demora	10	5
Total	851	921

Quadre 19

El compte "Interessos per préstecs concedits" recull els interessos meritats pels préstecs concedits pel IVF analitzats en l'apartat 4.2.3 b) d'aquest informe. Els tipus d'interés de general aplicació giren al voltant del mibor més un marge adicional comprés entre l'1% i el 2%.

En "Comissió préstecs concedits", es recull la comissió d'obertura dels préstecs desemborsats que puja, generalment, a un 0,50% sobre l'import concedit. Aquesta comissió es fa efectiva en el primer desemborsament, descomptant-se de l'import prestat.

La Comissió Executiva del IVF, tal com s'indica en l'apartat 4.2.3, és l'òrgan facultat per a determinar les condicions econòmiques de l'operació de crèdit: tipus d'interés, mancança, reemborsaments, comissió d'obertura que, si s'escau, s'establezca entre altres.

4.4.5 D'altres ingressos d'explotació

El detall d'aquesta partida d'ingressos i la seua evolució interanual, en milions de pessetes, és el següent:

	1997	1996
Subvenció programa incentius inversió productiva	1.012	631
Subvenció SGR	57	221
Subvenció gestió servei deute	50	53
Subvenció Fundació Serveis Bursatils	30	0
D'altres ingressos de gestió (SWAPS)	53	18
Total	1.202	923

Quadre 20

Els ingressos per les subvencions corresponents al "Programa incentius inversió productiva", pugen així com les despeses recollides en aquest concepte i analitzats en l'apartat 4.4.3, a 1.012 milions de pessetes, dels quals 793 milions de pessetes es troben pendents de cobrament a 31 de desembre de 1997 (apartat 4.2.4) i, al mateix temps, pendents de pagament als beneficiaris (apartat 4.2.9).

Els ingressos registrats en "Subvenció SGR" corresponen a la subvenció rebuda de la Generalitat Valenciana per al finançament dels pagaments per reavals efectuats pel IVF a la SGR en l'exercici, nets de reemborsaments, segons el contracte de reafiançament subscrit (apartat 4.2.4).

En el concepte "Subvenció gestió servei deute", es comptabilitza la subvenció de la Generalitat Valenciana per al finançament de les despeses ocasionades per la gestió de l'endeutament de la citada Generalitat. Les despeses generades per aquesta gestió han pujat en 1997 a 50 milions de pessetes, per la qual cosa l'Institut ha registrat ingressos per aquest import. El seu finançament correspon a part de la subvenció rebuda en 1996 i no aplicada al tancament de l'exercici. A 31 de desembre de 1997 resten pendents d'aplicar 47 milions de pessetes registrats en "Generalitat Valenciana, creditora" (vegeu l'apartat 4.2.9).

El concepte "Subvenció Fundació Serveis Bursàtils", recull una transferència corrent suplementària de l'assignació nominativa recollida en la Llei de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a 1997, per import de 30 milions de pessetes, per al finançament de determinats treballs de la "Fundació d'Estudis Bursàtils i Financers" (apartat 4.4.3), que hauria de registrar-se com "Aportació de socis per a la composició de pèrdues", ja que no es deriva d'un contracte programa o sistema.

En "D'altres ingressos de gestió (SWAPS)", es registren els ingressos obtinguts per la diferència entre els tipus d'interés contractats i els vigents en l'exercici de 1997 per les operacions "swaps" contractades.

Tal com s'indica en l'apartat 4.4.3, l'Institut hauria d'haver registrat ingressos per ajudes als dipositaris d'una cooperativa de crèdit en situació de fallida per un import de 185 milions de pessetes.

5. SITUACIÓ FISCAL

D'acord amb la revisió efectuada, l'Institut es troba al dia en la presentació i liquidació dels principals impostos a què està subjecta. No obstant això, i d'acord amb la legislació vigent, els impostos són revisables mentre no es practique una liquidació definitiva o no hi haja transcorregut el termini de prescripció de cinc anys.

6. RECOMANACIONS

A més d'allò que s'ha esmentat en l'apartat 1 d'aquest informe, com a resultat del treball de fiscalització realitzat cal efectuar les recomanacions que s'assenyalen tot seguit, destacant prèviament les actuacions dutes a terme pel IVF durant l'exercici atenent les indicacions i recomanacions efectuades per aquesta Sindicatura en l'informe de 1996:

- a) Durant l'exercici de 1997, l'Institut ha solventat les observacions següents:
 - a.1) Implantar els controls necessaris que asseguruen una correcta imputació temporal de les operacions.
 - a.2) Revisar el contingut dels expedients de personal perquè incloguen la informació suficient i necessària.
 - a.3) Tramitar l'obtenció del degut acord de cessió de l'immobilitzat propietat de la Generalitat Valenciana, encara que no s'hi ha comptabilitzat el valor venal del dret d'ús fins 1998, tal com s'indica en l'apartat 1 d'aquest informe.
- b) Les recomanacions sobre altres aspectes posats de manifest en la fiscalització de l'exercici de 1997, són els següents:
 - b.1) Registre comptable de les operacions per reavals de la SGR atenent el que hem indicat en l'apartat 4.2.4.
 - b.2) Aplicació de determinades normes sobre procediments de contractació, a què es refereix l'apartat 4.4.3 "D'altres despeses d'explotació".
 - b.3) Aplicació del criteri d'uniformitat en la comptabilització dels pagaments a dipositaris, que s'indica en l'apartat 4.4.3.
 - b.4) Comptabilització adequada de la subvenció d'explotació, indicada en l'apartat 4.4.5.